

منصور جوهری هنرمندی که اعتیاد او را از دنیای هنر گرفت

منصور جوهری از دوستان قدیم من بود و اولین بار او را به عنوان نماینده کارگران صنعت نفت خوزستان که برای پشتیبانی از اعتصاب کارگران کارخانه ریستدگی سمنان در سال ۱۳۳۱ به این شهر آمده بود دیدم و آشنا شدم. او سخنرانی پر قدرت با صدایی گیرا و چهره ای پرسطوت بود. وقتی در لباس کارگران نفت جنوب برای ایراد سخنرانی می ایستاد قیافه استالین را در خاطره ها مجسم می کرد! جوهری از اولین برنامه تئاتر آناهیتا (اتللو) با اسکویی ها فعالانه کار کرد و در نمایشنامه ها نقش های بالایی را اجرا می کرد. حضور او در تئاتر آناهیتا باعث آشنایی من با مصطفی و مهین اسکویی و حضور من در همه برنامه های تئاتر آناهیتا بود. از منصور جوهری دختری به نام «تانیا جوهری» مانده که از هنرپیشگان امروز تئاتر ایران است.

خاستم و گفتم: شرط انصاف نیست شاگردی در غیاب معلم خود از او به زبان بد یاد کند و حق استادی او را به نسیان بسپارد. پس از گفتن این جملات بود که آقای اسکویی ما را از اظهار لطف خود محروم کرد و در سراسر تاریخ تئاتر او نه نامی و نه عکسی از من به چشم نمی خورد. من وقتی این کلمات را از دکتر شنیدم به خاطر آمد که در کتاب «تاریخ تئاتر ایران» نه تنها از دکتر عاصمی، که نامی و عکسی از هنرمند برجسته تئاتر و زن آگاه و روشنفکر روزگار ما، مهین اسکویی نیز وجود ندارد، هر جا نیز مجبور بوده که در اجرای نمایشنامه ها از او نام ببرد با نام «مهین طاقانی» اکتفا کرده است. علت این کم لطفی یا بی لطفی این بوده است که این زوج هنرمند پس از سالها زندگی مشترک به عللی که بر این حقیر روشن نیست از هم جدا شده بودند.

البته من همیشه در آنروزگار جدایی این زوج هنرمند با هر دو که از دیدگاه من انسان های آگاهی بودند رابطه داشتم و آنها را می دیدم و از حال و احوال آنها با اطلاع بودم، و چه می شود کرد؟ گاهی دو انسان خوب نیز نمی توانند با هم کنار بیایند.

پانزدهم بهمن با عرضه نمایشهای بسیار درخشان، جلوه هنر کامل و کم نظیر بود که بر اثر آن حادثه و توقیف نوشین و خیرخواه، تعطیل شد تا بعدها به همت عبدالکریم عموی و لرتا و حسین خیرخواه، تأثیر سعدی بوجود آمد و کارهای خوب تأثیر فردوسی ادامه یافت. افسوس که دیگر نوشین و خیرخواه و لرتا و بسیاری دیگر به ابدیت پیوستند و حتی آن ایرادگیران حرفه ای نیز دیگر نیستند، اما به قول پروین اعتصامی:

حدیث نیک و بدما نوشته خواهد شد

زمانه را ورقی دفتری و دیوانی است

محمد عاصمی دی ماه ۱۳۸۶

قهر و آشتی دوستان ادامه دارد!

این نوشته و نظرات آقای دکتر محمد عاصمی بود پیرامون اجرای نمایشنامه «پرنده آبی» و دل چرکینی سر بسته او از مطالبی که دکتر مصطفی اسکویی در «تاریخ تئاتر ایران» پیرامون قراردادی که نوشین با صاحب تئاتر فردوسی (محمد علی وثیقی) بسته بود

صحنه ای از نمایشنامه «پرنده آبی» مورس مترلینگ که در تئاتر فردوسی به روی صحنه آمد. در این صحنه نیروهای روشنی راه پر فراز سعادت و خوشبختی را می پیمایند و نیروهای تاریکی که از تلاش نیروهای جوان در مانده اند آنها را نفرین می کنند.

نوشته است. همانطور که ملاحظه فرمودید اسکویی به «افشای ماده محرمانه ای از قرارداد» اشاره کرده و دکتر عاصمی به آن پاسخ داده است. اما مطلبی را نیز دکتر عاصمی در این رابطه با حضور حقیر فقیر عنوان کرد که به همین ماجرا مربوط می شود اما خود آن را در نوشته خود نیاروده است. من با اجازه دکتر عاصمی خلاصه آنرا می نویسم تا اگر خود خواست همه ماجرا را برای ثبت در تاریخ در این اوراق بیاورد. دکتر عاصمی می گفت: شبی در جلسه ای که با حضور گروهی از هنرمندان تشکیل شده بود آقای دکتر مصطفی اسکویی مطالبی علیه نوشین و شیوه کار و رفتار او بیان کرد و پس از پایان سخنانش من به پا

ادامه مطلب **یادمانده ها ...** از صفحه ۷

حوادث بعدی و بازگشت دوستان و آشتی آنان نشان داد که در برداشت خود اشتباه کرده بودند. اما نوشین، نوشین نمی بود اگر قوت و قدرت خود را نشان نمیداد.

او در همان تابستان، نمایش «پرنده آبی» مورس مترلینگ را که در هفت پرده بود، ترجمه کرد و آنرا در پنج پرده، آماده نمایش ساخت. نمایشی بدون آن هنرمندان برجسته قهر کرده و حتی بدون حضور خویش. قهرمانان نمایش پسر و دختری تازه سال بودند بنام «تی تیل» و «می تیل» که برای یافتن «پرنده آبی» که نماد خوشبختی و سعادت بود از پیچ و خمها و حوادث بی شمار میگذشتند و او در همان تابستان، از وثیقی خواست که چند پسر و دختری نه ساله و ده ساله را پیدا کند و با آزمایش آنان دو دختر و دو پسر را برگزید و دیگر بچه ها را با هدیه های مناسب به خانه هایشان فرستاد و برنامه تئاتر، بموقع با «پرنده آبی» شروع شد

دیگری بتواند در کار او دخالت کند. چون کار عبثی بود و بسیار قابلیت و استعداد و توانائی میخواست تا بشود در برابر نوشین و هنر غیر قابل تردید او ایستاد... بخصوص که این هنری مرد بزرگ، در نظم و انضباط، یکتا و کم نظیر بود و یکی از عوامل قوت و قدرت یک تئاتر خوب، نظم و انضباط است.

نوشین، تأثر را مدرسه میدانست و هنرپیشگان را معلمین جامعه و معتقد بود که اینان باید از هر جهت نمونه و سرمشق باشند. یقین است که بحث در این زمینه ها را دوست عزیز من «نوح» به تفصیل خواهد آورد. و در اینجا قصد من، توضیح یک مطلب اساسی است که دیگران، بنا به مقاصد خاصی، آنرا بصورت دیگری نوشته اند و خواسته اند به خیال خودشان، نوشین را مقصر جلوه دهند و نمیدانستند که:

گرجمله کائنات کافر گردند

بردامن کبریاش ننشیند گرد

«بردامن کبریاش نوشین» گردی از این دست نمیتوانست بنشیند که:

هرآنکه دامن آلوده خواست پاک کند

به آبروی تو باش زدکه پاک دریائی

ماجرا مربوط میشود به قهر دوستان نزدیک «نوشین» از او و گروهش که به قصد ایجاد یک تئاتر دیگر جدا شدند و خواستند با همکاری حسین خیرخواه، توران مهرزاد، حسن خاشع و چندتن دیگر تئاتر جدیدی در محل «سینمای اطلس» بوجود آورند. وساطت «داود نوروزی» از طرف حزب توده، برای حل اختلاف، مؤثر نیفتاد و این واقعه در تابستان سال ۱۳۲۷ روی داد که موقع تعطیل تابستانی تئاتر بود. این اختلاف برخلاف آنچه را که مغرضانه نوشته اند، از آنجا پیش نیامد که نوشین، قرارداد محرمانه ای با وثیقی در ایجاد تئاتر فردوسی داشت، بلکه یک اقدام کاملاً روراست و باید گفت شجاعانه از طرف نوشین بود.

به این ترتیب که نوشین در قرارداد خود با وثیقی به عنوان مدیر گروه، برای هر یک از هنرپیشگان، حقوق بسیار قابل توجهی معین کرد که نسبت به درآمد آنروز هنرپیشگان تئاتر، غیر قابل تصور بود و همه بسیار هم راضی بودند. اما برای خودش در واقع خطر کرد و قرار گذاشت بجای حقوق مشخص، درصدی از فروش بلیط به او پرداخت شود.

این پیشنهاد به اندازه ای غیرمطمئن بود که خود وثیقی به نوشین میگفت:

«آقا، ممکن است چیزی گیرتان نیاید و این «ریسک» بزرگی است.

و حتی خود همین نویسنده جمله «غیررفیقانه»! به نوشین هشدار میداد که کاردرستی نیست، و نوشین با اطمینان به قوت کار خود، این خطر را پذیرفته بود.

زیرا هیچ کس نمیدانست که تأثیر فردوسی چه توقیفی خواهد داشت و بهره نوشین از زحمات بی پاداشش چه خواهد بود.

بنابراین، نوشتن این جمله که او حرکت «غیررفیقانه» ای کرده بود، نقض غرض است و بهیچوجه درست نیست و نمیتوانست باشد.

آیا کمر درد یا گردن درد، شما را خانه نشین کرده است؟

روش جدید Spinal Decompression بدون جراحی یا دارو قادر به درمان شرایطی از قبیل سیاتیک، بی حسی دست و پا، پارگی و یا تغییر شکل دادن دیسک کمر و گردن می باشد.

برای اطلاعات بیشتر با شماره تلفن

(۴۰۸) ۳۷۹-۰۱۳۳

Dr. Sanaz Khalili Malek, D.C
Chiropractor

دکتر ساناز خلیلی ملک
کایروپراکتور
تماس حاصل فرمائید
256 E. Hamilton Ave., # F, Campbell, CA 94087

کاملیا محمودی

وکیل رسمی دادگاههای کالیفرنیا و فدرال

کلیه امور خانوادگی شامل: طلاق، تنظیم قرارداد قبل از ازدواج، تنظیم وصیت نامه، تراست، انحصار وراثت، وکالتنامه مالی و پزشکی، قیمومت بزرگسالان و خردسالان

Divorce, Prenuptial Agreements, Division of Assets, Estate Planning, Probate, Power of Attorney

Conservatorship & Guardianship

(408) 287-2030

Fax: (408) 287-2788

1550 The Alameda, Suite 330, San Jose, CA 95126

Camelia Mahmoudi
Attorney at Law

camelia@camelialaw.com
www.camelialaw.com

خدمات کامپیوتری و ماهواره ای مریدین

با بیش از ۱۰ سال تجربه، کادر ورزیده و حرفه ای، سرویسی سریع و مطمئن

Computer Services:

- ❖ Sales and Services of all Computer Systems & Servers
- ❖ Diagnostic and repair
- ❖ Tune up & Upgrade
- ❖ Virus & Spyware Removal
- ❖ On-Site Service & Maintenance
- ❖ Laptop Repair
- ❖ Printer Repair
- ❖ Computer & Internet Training
- ❖ Website Design & Hosting
- ❖ Digital Photography & Photo Restoration
- ❖ Data Recovery
- ❖ eBay consignment (Let us sell it for you on eBay)
- ❖ eSKY Internet Phone (VOIP)
- ❖ ITVN - Internet/Interactive TV (Setanta European Soccer Sports Channel) - Authorized Dealer
- ❖ Digital Signage - LCD Display for your business Advertisement

Satellite Services:

- ❖ Iranian & International Satellite Equip. & Installation (More than 24 FREE Iranian Channels)
- ❖ Repair & Adjustment
- ❖ Dish Network & DirecTV American Satellite Equipment & Installation - Authorized Dealer
- ❖ DFH Turkish Satellite Installation & Repair - Authorized Installer

(408) 979-9944

1584 Meridian Ave., (At Hamilton), San Jose, CA 95125 • Fax: (408) 979-9086

www.mericom.com • info@mericom.com

